

PÄÄTÖSLUETTELO

Kokouksen pöytäkirja on nähtävänä kirkkoherranvirastossa 9.12.2011 - 9.1.2012:

- § 50 Kokouksen avaaminen
- § 51 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- § 52 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
- § 53 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- § 54 Talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2012 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2013 - 2014
- § 55 Hautainhoitorahastojen talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2012-2014
- § 56 Aloiteasiat
- § 57 Ilmoitusasiat
- § 58 Kokouksen päättäminen

Hollolassa 7.12.2011

Eila Iivari
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

KIRKKOVALTUUSTO

Aika	Keskiviikko 7.12.2011 klo 18.00 – 19.05
Paikka	Sovituksenkirkko, Maria-sali, Keskuskatu 2
Puheenjohtaja	Eila Iivari
Varsinaiset jäsenet	Aakala Seija, varapj. Anttila Sini Arvila Erkki Halme Liisa Hämäläinen Kalevi Ihalainen Tapani (saapui klo 18.15) Korkeila Laura Koskelo Aimo (saapui klo 18.18) Laiho Elina Lindqvist Kauko Louekoski-Huttunen Toini Lyyri Maija Mantere Heikki Muhli Sirkku Palminen Helena Rinne Keijo Ruokonen Ruut Salo Tuulia Sulonen Kari Takala Paavo Tanhuanpää Ritva-Liisa Tiilikka Liisa Wessman Jorma
Poissa	Kotiaho Pekka Tuominen Siiri
Varajäsenet	Simola Juha
Muut	Lahtinen Antti, kirkkoherra, esittelijä Seppänen Heikki, talouspäällikkö, esittelijä Koljonen Heikki, kiinteistöpäällikkö, esittelijä Säde Juhana, tiedottaja, sihteeri

§ 50 Kokouksen avaaminen

Ennen kokouksen alkamista luovutettiin ansiomerkkejä niille seurakuntaa pitkään palvelleille aiemmille ja nykyisille luottamushenkilöille, jotka eivät olleet saaneet kyseistä ansiomerkkiä muuta kautta aikaisemmin.

Hopeinen ansiomerkki (20 vuotta palvelusaikaa) myönnettiin seuraaville henkilöille: Hämäläinen Kalevi, Iivari Eila, Mantere Heikki, Niipala Tuula, Tuloisela Katriina.

Pronssinen ansiomerkki (10 vuotta palvelusaikaa) myönnettiin seuraaville henkilöille: Aakala Seija, Kanth-Ruusunen Marjatta, Kolu Marja, Koskelo Aimo, Kytö Ahti, Lindqvist Kauko, Maunuksela Marja, Mutala Eira, Parikka Leena, Raita Asko, Salojoki Kimmo ja Takala Paavo.

Kirkkoherra piti alkuhartauden ja puheenjohtaja avasi kokouksen.

§ 51 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Esitys: Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös: Suoritettiin nimenhuuto.

Suoritettuna nimenhuudon mukaan paikalla oli 23 kirkkovaltuuston varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen, yhteensä 24 valtuutettua.

Varsinaisista jäsenistä olivat pois Kotiaho Pekka, Tuominen Siiri, Koskelo Aimo ja Ihalainen Tapani (kaksi jälkimmäistä saapuivat myöhässä nimenhuudon jälkeen).

Kutsutuista varajäsenistä paikalle oli saapunut Simola Juha.

Lisäksi todettiin läsnäoleviksi kirkkoherra, kiinteistöpäällikkö, talouspäällikkö ja kirkkovaltuuston sihteeri.

Tästä kirkkovaltuuston kokouksesta oli ilmoitettu seurakunnan ilmoitustaululla olleella kuulutuksella. Kyseisessä kuulutuksessa oli mainittu kokouksen tarkastetun pöytäkirjan nähtävilläolo 9.12.2011 - 9.1.2012 kirkkoherranvirastossa kello 9-15.

Edelleen todettiin, että valtuutetuille on postitettu kokousasiakirjat 30.11.2011.

Todettiin kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 52 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys: Kokoukselle valitaan pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat.

Päätös: Tehtäviin valittiin Lindqvist Kauko ja Louekoski-Huttunen Toini.

§ 53 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys: Kokouksen työjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

§ 54 Talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2012 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2013 - 2014

Kirkkojärjestyksen 15. luvun 1. pykälän mukaan "talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan." Kirkkojärjestyksen 12. luvun 4. pykälän mukaan "Seurakunnan tai seurakuntayhtymän talousarviossa tulee myöntää kappelineuvoston käytettäväksi varoja kappeliseurakunnassa tapahtuvaa toimintaa varten".

Esitystä on valmisteltu kirkkoneuvostossa 23.3.2011 hyväksytyjen raamien pohjalta.

Ohessa on ehdotus Hollolan seurakunnan ja Hämeenkosken kappeliseurakunnan toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi vuodelle 2012 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2013 - 2014.

Esitys on käsitelty kirkkoherran, kiinteistöpäällikön ja talouspäällikön yhteisessä neuvottelussa 4.10.2011 ja se sisältää Hämeenkosken kappelineuvoston sekä muiden tehtäväalueiden esittämät määrärahat esitysten mukaisina.

Seurakunnan ulkoiset toimintamenot kasvavat vuonna 2011 ehdotuksen mukaan 2,9 prosenttia, toimintatulot 3,4 prosenttia ja toimintakate 2,8 prosenttia.

Kansantalouden kehitys on talousarvion laatimisen aikana heikentynyt ja talouden kehitystä tulee vuoden aikana seurata ja tehdä tarvittaessa korjauksia toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon.
Tilikauden yli- ja alijäämätilillä on puskurina ja maksuvalmiuden turvaamiseksi ylijäämää 1,51 milj. euroa.

Esitys: Jaosto päättää hyväksyä talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2012 - 2014 ja esittää sen kirkkoneuvoston ja edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Kirkkoneuvoston taloudellisen jaoston päätös 19.10.2010 § 66:

Jaosto päätti yksimielisesti esittää talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2012 - 2014 kirkkoneuvoston ja edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi seuraavalla vuodelle 2012 tehdyllä muutoksella:

- Jumalanpalveluselämä, koulutuspalvelut omalle henkilökunnalle: tilille 4390 201 1 esitetään lisämääräraha 7.740 euroa henkilökunnan kehittämissuunnitelman mukaiseen koulutukseen. Koulutusmääräraha nousee 19.260 eurosta 27.000 euroon ja 0,8 prosentista 1,1 prosenttiin henkilökunnan palkkasummasta.

Kirkkoneuvosto 23.11.2011 § 156:

Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2012 – 2014 hyväksyttiin kirkkoneuvoston taloudellisen jaoston esittämässä muodossa ja se esitetään edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi

Talousarviovuoden 2012 ulkoiset toimintakulut ovat 5.082.216 euroa ja toimintatulot 395.193 euroa.

Päätös: Kirkkovaltuusto hyväksyi talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2012 – 2014 yksimielisesti.

Tästä päätöksestä voi esittää kirkollisvalituksen kirkkolain 24 luvun pykälien 4 ja 6 perusteella.

Esittelijä:
Talouspäällikkö Heikki Seppänen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
puh. 03 524 6660
Sähköposti heikki.seppanen@evl.fi

§ 55 Hautainhoitorahastojen talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2012-2014

Ohessa Hollolan seurakunnan ja Hämeenkosken kappeliseurakunnan hautainhoitorahastojen toimintasuunnitelma- ja talousarvioesitykset vuosille 2012 - 2014, jotka on esitelty kiinteistöpäällikölle, seurakuntapuutarhurille ja kappeliseurakunnan ao. työntekijöille.

Hollolan hautainhoitorahaston talousarvioehdotuksen menojen loppusumma on vuonna 2012 79.199 euroa (vuonna 2010 74.149 euroa) ja Hämeenkosken kappeliseurakunnan hautainhoitorahaston 21.966 euroa (vuonna 2010 20.514 euroa).

Esitys: Jaosto päättää hyväksyä Hollolan ja Hämeenkosken hautainhoitorahastojen talousarvio- ja toiminta- ja taloussuunnitelmaesitykset vuosille 2012 - 2014 esitettäväksi kirkkoneuvostolle ja edelleen kirkkovaltuustolle.

Kirkkoneuvoston taloudellisen jaoston päätös 19.10.2010 § 78:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kirkkoneuvosto 23.11.2011 § 157:

Esitys hyväksyttiin ja se esitetään edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Kirkkovaltuusto hyväksyi Hollolan ja Hämeenkosken hautainhoitorahastojen talousarvio- ja toiminta- ja taloussuunnitelmaesitykset vuosille 2012 - 2014 yksimielisesti.

Tästä päätöksestä voi esittää kirkollisvalituksen kirkkolain 24 luvun pykälien 4 ja 6 perusteella.

Esittelijä:
Talouspäällikkö Heikki Seppänen
Keskuskatu 2
15870 Hollola
puh. 03 524 6660
Sähköposti heikki.seppanen@evl.fi

§ 56 Aloiteasiat

Aloiteasioita ei ollut.

§ 57 Ilmoitusasiat

a)

Tiedoksi seurakunnan taloustilanne 30.10.2011 (ulkoiset menot ja tulot) ja vertailu vuoden 2010 vastaavaan ajankohtaan. Kun vuodesta on kulunut 10/12 osaa (83,3 %) on käyttötalouden ja investointimenojen sekä tulojen toteutumisaste pääluokkatasolla seuraava:

Ulkoiset menot ja tulot 30.10.	Menot				Tulot			
	2011		2010		2011		2010	
	€	%	€	%	€	%	€	%
1 Käyttötalousosa:								
1 Yleishallinto	619 596	72,6	593527	73,8	890	2,0	5650	34,9
2 Srk. toiminta	1 818 097	79,7	1 776659	78,8	84 589	139,9	71413	112,5
4 Hautaus toimi	227 230	71,3	215 316	68,3	36 893	79,3	43154	92,6
5 Kiinteistötoimi	1 097 354	74,2	1 037 676	74,9	230 404	99,9	194238	113,5
1-5 Käyttötalous yhteensä	3 762277	76,3	3 623178	76,1	352 776	92,3	314 455	105,7
7 Investointiosa	87592	36,0	2 888 699	85,6	3 690	0,0	864	38,4

Verotuloja on kertynyt tammi – lokakuussa 2011 ja verrattuna vuoteen 2010 seuraavasti:

	2011	2010	Muutos	Muutos
	tammi- lokakuu	tammi- lokakuu	Euroa	%
Ansio- ja pääomaverotulot	4 470 458	4 334 241	136 217	3,1
Yhteisöverotulot	366 427	313 389	53 038	16,9
Yhteensä	4 836 885	4 647 630	189 255	4,1

Viime vuonna verotuloja seurakunnan kassaan kertyi 5.145.014 euroa ja vuoden 2011 talousarviossa on verotuloksi arvioitu 5.250.000 euroa. Jos loppuvuoden kehitys on samansuuntaista kuin kymmenen ensimmäisen kuukauden aikana, talousarvion verotuloarvio ylittyy noin 100.000 euroa.

Tuloslaskelma osoittaa tilikauden ylijäämää 1.140.247 euroa kun 30.10.2010 ylijäämä oli 1.090.282 euroa. Tuloslaskelmaan ei sisälly poistoja eikä muitakaan jaksotuksia.

Rahoituslaskelma osoittaa kassavarojen lisäyksen 1.1. - 30.10. olleen 730.572 euroa, kun 1.1. - 30.10.2010 vähennys oli -436.865 euroa. Talousarviossa vähennykseksi on arvioitu -155.793 euroa. Vuonna 2010 rahavarojen vähennys johtui Sovituksenkirjon rakentamisesta.

Taseen loppusumma 30.10. oli 17.921.226 euroa ja vaihtuvat vastaavat 1.805.178 euroa ja pitkäaikainen vieras pääoma 4.351.332 euroa. 30.10.2010 taseen loppusumma oli 17.486.904 euroa, vaihtuvat vastaavat 1.117.919 euroa ja pitkäaikainen vieras pääoma 4.365.425 euroa. Sovituksen kirkon rakentamiseen nostettiin lainaa yhteensä 4.500.000 euroa, jota on lyhennetty 102.703 euroa ja lyhennetään 15.12. myös 102.703 euroa. Tällä hetkellä rakentamislainaa on 4.397.297 euroa. Jos lainaa lyhennetään ensi vuodesta alkaen 313.514 euroa vuosittain, tulee laina maksettua vuonna 2024.

Tilinpäätösennuste:

Mikäli loppuvuosi toteutuu samansuuntaisesti kuin tammi- lokakuussa, talouspäällikön ennusteen mukaan toimintakulut alittavat talousarvion arviolta 200.000 euroa, verotulot ylittävät 100.000 euroa ja toimintatulot 40.000 euroa ja investointimenot alittavat 60.000 euroa.

Kun talousarviossa on arvioitu tilikauden alijäämäksi - 82.865 euroa, on edellä mainituin luvuin tilinpäätösennusteen mukainen ylijäämä 257.000 euroa.

Maksuvalmius on ollut vuoden aikana hyvä, keskimäärin noin kahden kuukauden menoja vastaava.

b)

Kirkkoneuvoston kokousajat keväällä 2012 ovat 1.2., 7.3., 28.3. ja 2.5. kello 18. Kirkkovaltuuston kokoukset ovat tämän aikataulun puitteissa ma 13.2. ja to 10.5. kello 18.

Kirkkovaltuusto: a) Merkittiin tiedoksi.
b) Merkittiin tiedoksi.

§ 58 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ja totesi, että tiedot muutoksenhausta liitetään pöytäkirjaan

Allekirjoitukset:

Eila Iivari
puheenjohtaja

Juhana Säde
sihteeri

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty Hollolassa 7.12.2011

Kauko Lindqvist
pöytäkirjantarkastaja

Toini Louekoski-Huttunen
pöytäkirjantarkastaja

HOLLOLAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

VALITUSOSOITUS
Kokouspäivämäärä
7.12.2011

Pöytäkirjan pykälä
58

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>54, 55</p> <p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom :n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.2. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen¹. <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
----------------------------	--

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätöksen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:</p> <p>Hollolan seurakunnan kirkkoneuvosto, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Käyntiosoite: Keskuskatu 2 Postiosoite: Keskuskatu 2, 15870 Hollola Telekopio: (03) 780 6632 Sähköposti: hollolan.seurakunta@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisen jälkeen, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
-----------------------------------	---

¹ Kansallisen kynnyksen suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>
---------------------------------	--

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus Asiakaspalvelu avoinna: ma-pe klo 8.00-16.30 Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1 Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13111 Hämeenlinna Puhelinvaihe: 010 36 42200 Telekopio: 010 36 42269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi</p> <p style="text-align: right;">Valitusaika 30 päivää</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 54, 55</p> <p style="text-align: right;">30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:</p> <p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p style="text-align: right;">Valitusaika</p> <p>Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:</p> <p style="text-align: right;">30 päivää</p> <p>Käynti- ja postiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 Tampere Puhelinvaihe: (03) 238 1100 Telekopio: (03) 238 1150 Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi</p> <p>• Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:</p> <p style="text-align: right;">30 päivää</p> <p>PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <p>• Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät:</p> <p style="text-align: right;">30 päivää</p> <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>
	<p>Valitus markkinaoikeuteen Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p style="text-align: right;">Valitusaika 14 päivää</p>

	<p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Muutoksenhakuajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>